

китара се строи на малка терца на горе, а голѣмата квинтбасова К. — една квинта по-долу отъ обикновената. Както въ Италия, така и у насъ, К-та играе повече роля на съпроводенъ инструментъ — при пѣне и свирене на мандолина. За мѣствайки пианото въ първитъ 3 десетилѣтия следъ освобождението, тя вече излиза постепенно изъ употрѣба, оставайки сѣ тамъ, дето пианото още не може да проникне — най-вече всрѣдъ народнитъ учители по селата. К. е, естествено, и соловъ инструментъ, и е имало и на нея виртуози, единъ отъ които е билъ Паганини.

Китаронъ, ит. *chitarron* — басова китара, съ металически струни, на които се свири съ перце (плектронъ). Басовитѣ струни сж по една, а другитъ — двойни. Употрѣбвалъ се е презъ XVII и XVIII в. за изпълнение на генералбасъ.

Китаръ, Анри Шарль Етиенъ — *Quitard, Henri Charles Etienne* — французски музикаленъ историкъ и критикъ, род. на 13 май 1864 въ Клермонъ — Феранъ, умр. 21 юли 1919 въ Парижъ, училъ при Цезаръ Франкъ, писалъ главно върху французската музика на XVII ст., като: „Анри дю Монъ — единъ музикантъ въ Франция презъ XVII ст.“, „Купереновитъ“ и др.

Кителъ, Йоханъ Кристианъ — *Kittel, Johann Christian* — виртоузъ-органистъ, компонистъ, теоретикъ и учителъ, род. 18 февр. 1732 въ Ерфуртъ, умр. 9 май 1809 с. т., училъ при Йох. Себ. Бахъ (последниятъ неговъ ученикъ) органъ и композиция, билъ органистъ за малко въ Лангензалца, а отъ 1756 — до края на живота си — въ Ерфуртъ, където подготвя цѣла редица бележити органисти: Хеслеръ, Фишеръ, Ринкъ и др. Творби: 6 сонати и една тетрада вариации за пиано, 24 хорала, 2 вариации хорала и „Голѣми прелюдии“ за органъ, „Химнъ на вѣка“ за 4-гласенъ хоръ, „Нова хорална книга“ (1803), „Практическиятъ органистъ“ (1801—1803) — най-ценното негово дѣло.

Китлъ, Йоханъ Фридрихъ — *Kittl, Johann Friedrich* — значителенъ компонистъ и учителъ, род. 8 май 1806 въ Шлосъ Ворлихъ (Чехия), умр.

20 юли 1868 въ Полска Лиса, показалъ отъ рано музикални дарби, но по желание на родителитъ си, училъ право въ университетъ въ Прага и, успоредно съ това, музика — при Томахекъ. Отдалъ се всецѣло на музиката, той се явява съ редъ композиции предъ обществото, и бива избранъ за директоръ на Пражката консерватория (на мѣстото на Дионисъ Веберъ), дето развива, като неинъ ръководител и педагогъ, една плодотворна дейностъ — до 1865, когато се оттегля въ Полска Лиса. Творби: симфонии, меси, кантати камерна музика (секстетъ за пиано, духови инструменти и контрабасъ, клавиртрио — придобило твърде голѣма популярностъ на времето) и оперитъ: „Горско цвѣте“, „Французитъ предъ Ница“, (на единъ текстъ отъ Рихардъ Вагнеръ), „Гробътъ на Дафнисъ“, „Иконоборецъ“ и др.

Клавесинъ, фр. *clavessin* — струненъ инструментъ съ клавиатура — единъ отъ прадѣдитъ на съвременното пиано — чиито струни сж перпендикулярно прищипнати къмъ клавиатурата. Сандъкътъ му има форма на правоъгъленъ триъгълникъ, съ вдадена навътре хипотенуза, или — на легнала арфа. Въ началото на XV в. К-тъ е ималъ близо 4 октави — 45 тона, съ корди, разположени отъ лѣво на дѣсно на клавиатурата, по редъ, съ намаляваща се дължина, до най-широкия край на сандъка. Въ първата половина на XVII в. е имало вече К-ни съ двойни корди, настроени въ унисонъ за всѣки единъ клавишъ, както и такива съ две клавиатури, получени отъ съединяването на два инструмента въ единъ сандъкъ, дългъ 1 м. и 80 см.; първата отъ тѣхъ е имала 4 октави, съ 3 корди въ еднозвучие, а втората е въ височина една терца по-малко отъ първата, и съ по две корди. Въ края на сжщия вѣкъ въ Франция сж строили К-ни съ 5-октавовъ обемъ, а въ началото на XVIII в. Филипъ Дени изложилъ единъ К. съ 4 клавиатури. Трѣбва да се отбележи, че пианото (пиано-форте), което взе пълно надмощие въ началото на XIX в., не е произлѣзло отъ изнамѣрения въ началото К-иъ съ чукчета, а отъ монохорда. К. е игралъ въ течение на три столѣтия една много голѣма роля: една значителна частъ отъ ли-